

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Αρ. Φακ.: 7.19.04.16.1, Π.Ι. 12.10.03
Αρ. Τηλ.: 22402350, 22402487
Αρ. Φαξ: 22402394

11 Νοεμβρίου 2020

Διευθυντές/Διευθύντριες Σχολείων
Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Θέμα: Πρόληψη και διαχείριση περιστατικών σχολικού εκφοβισμού

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ), στο πλαίσιο της πολιτικής του για πρόληψη και αντιμετώπιση των φαινομένων της παραβατικότητας και της βίας στο σχολείο, προσκαλεί τις σχολικές μονάδες να αξιοποιήσουν το περιεχόμενο της παρούσας εγκυκλίου, ώστε να αναπτύξουν τη δική τους πολιτική για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού. Αναμένεται ότι οι σχολικές μονάδες θα επιδείξουν και θα καλλιεργήσουν την αρχή της μηδενικής ανοχής απέναντι στο φαινόμενο αυτό. Το πιο σημαντικό στοιχείο της μηδενικής ανοχής δεν είναι η χρήση τιμωρίας, αλλά η ανάπτυξη μίας σχολικής κουλτούρας ενάντια στη βία. Η διερεύνηση, η καταγραφή και η διαχείριση τέτοιων περιστατικών δεν δηλώνει αδυναμία των σχολείων. Αντίθετα, δηλώνει την αποφασιστικότητα και την ευαισθησία τους για μείωση του σχολικού εκφοβισμού.

Η πολιτική αυτή εντάσσεται στο Σχέδιο Δράσης Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας, το οποίο καταρτίζεται από το Σχολείο με την έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς (βλ. Εγκύκλιο γπρ4464, ημερ. 30/08/2016). Κατά τον καταρτισμό του Σχεδίου Δράσης Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας λαμβάνονται υπόψη, τόσο οι ιδιαιτερότητες της κάθε σχολικής μονάδας όσο και οι υποχρεώσεις της πολιτείας που απορρέουν από τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Με την επικύρωση της Σύμβασης στην Κύπρο (1990/2000), η Πολιτεία δεσμεύεται όπως το παιδί έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση, η οποία θα πρέπει να στρέφεται προς την ανάπτυξη της προσωπικότητας, την καλλιέργεια του σεβασμού για τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και την προετοιμασία του για μία υπεύθυνη ζωή σε μία ελεύθερη κοινωνία. Οφείλει, επίσης, να προστατεύει το παιδί από κάθε μορφή βίας, προσβολής ή βιαιοπραγιών σωματικών ή πνευματικών, εγκατάλειψης ή παραμέλησης, κακής μεταχείρισης ή

εκμετάλλευσης (Άρθρο 19).

Η βία στο σχολείο αποτελεί ένα διαχρονικό, παγκόσμιο, κοινωνικό φαινόμενο με επιπτώσεις σε πολλά επίπεδα, τόσο στη μαθησιακή διαδικασία όσο και στην ψυχική υγεία των μαθητών/μαθητριών. Η βία στο σχολείο προκαλεί ανασφάλεια και φόβο και συνεπάγεται την παραβίαση της αρχής των «ασφαλών σχολείων» και το δικαίωμα των μαθητών/μαθητριών να εκπαιδεύονται σε ένα ασφαλές, μη απειλητικό περιβάλλον. Είναι πιθανόν να εκδηλωθεί με διάφορες μορφές όπως είναι ο σχολικός εκφοβισμός που αποτελεί μια μορφή κακοποίησης.

Ο σχολικός εκφοβισμός αναγνωρίζεται ως ένα σημαντικό πρόβλημα και ως η πλέον διαδεδομένη μορφή επιθετικής συμπεριφοράς στο σχολικό πλαίσιο. Η εκφοβιστική συμπεριφορά καθίσταται απειλή για τη συναισθηματική ευημερία, τη μάθηση και την εκπαίδευση και λειτουργεί ως εμπόδιο στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων, αλλά και ως μεταβλητή, η οποία επηρεάζει τη γενικότερη λειτουργία και την ποιότητα του περιβάλλοντος του σχολείου (Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δάφνη III, 2009).

Η παρούσα εγκύκλιος περιλαμβάνει τα ακόλουθα έξι Παραρτήματα:

Παράρτημα	Θέμα
Παράρτημα I	Ορισμοί και θεωρητικό υπόβαθρο
Παράρτημα II	Πολιτική του Σχολείου: Πρόληψη σχολικού εκφοβισμού
Παράρτημα III	Πολιτική του Σχολείου: Διαχείριση σχολικού εκφοβισμού
Παράρτημα IV	Έντυπα χειρισμού σχολικού εκφοβισμού
Παράρτημα V	Οδηγίες ηλεκτρονικής καταχώρισης περιπτώσεων σχολικού εκφοβισμού (ΣΕΠ)
Παράρτημα VI	Υποστηρικτικές υπηρεσίες και φορείς ενάντια στον σχολικό εκφοβισμό

Το Έντυπο Καταγραφής Σχολικού Εκφοβισμού (Παράρτημα IV) θα βοηθήσει στη διερεύνηση και διαχείριση των περιστατικών που τα σχολεία καλούνται στη συνέχεια να καταχωρίσουν σε ηλεκτρονική μορφή στο Σύστημα Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού (ΣΕΠ). Η ηλεκτρονική καταχώριση των περιστατικών σχολικού εκφοβισμού πραγματοποιείται από τον/την ΒΔ που είναι υπεύθυνος/η για την Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας και ο/η οποίος/α ορίζεται από τη Διεύθυνση της σχολικής μονάδας. Σημειώνεται ότι η καταχώριση των περιστατικών είναι υποχρεωτική και δηλώνει την αποφασιστικότητα των σχολείων να διαχειριστούν τον σχολικό εκφοβισμό με μηδενική ανοχή. Η καταχώριση αυτή αντιμετωπίζεται από το ΥΠΠΑΝ με εμπιστευτικότητα και στη βάση της νομοθεσίας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Περισσότερες πληροφορίες για την ηλεκτρονική καταχώριση των δεδομένων στο ΣΕΠ υπάρχουν στο Παράρτημα V.

Υπενθυμίζεται ότι το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο (ΠΑ.ΒΙ.Σ.) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου και η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας (ΥΕΨ), πραγματοποιούν επιμορφώσεις εκπαιδευτικών με θέματα σχετικά με τον σχολικό εκφοβισμό.

Το παρόν κείμενο έχει τύχει αναβάθμισης και εμπλουτισμού από το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο (ΠΑ.ΒΙ.Σ.) και επιμέλειας από τον Δρα Κώστα Φάντη, Διευθυντή του

Εργαστηρίου Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας και Αναπληρωτή Καθηγητή Αναπτυξιακής Ψυχολογίας στο Τμήμα Ψυχολογίας, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Παρακαλούμε όπως ενημερώσετε τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου σας για το περιεχόμενο της εγκυκλίου κατά τη διάρκεια συνεδρίας προσωπικού.

Για οποιεσδήποτε διευκρινίσεις ή πληροφορίες μπορείτε να αποστείνετε στα τηλέφωνα 22402350 ή 22402487 και στην ηλεκτρονική διεύθυνση pavis@cyearn.pi.ac.cy

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης
Διευθυντής
Μέσης Γενικής
Εκπαίδευσης

Δρ Ηλίας Μαρκάτζης
Διευθυντής
Μέσης Τεχνικής
και Επαγγελματικής
Εκπαίδευσης και
Κατάρτισης

Δρ Μάριος Στυλιανίδης
Διευθυντής
Δημοτικής
Εκπαίδευσης

Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου
Διευθύντρια
Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου

Κοιν. : Π.Λ.Ε., Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας
: Π.Ο.Ε.Δ., Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ., Ο.Λ.Τ.Ε.Κ.
: Συνομοσπονδίες Συνδέσμων Γονέων

